

irányadó magazin

Az adonavigator.hu magazinja – III. évfolyam 11. szám

Ára: 2520 Ft

2014. november

Webáruházakra vonatkozó számlázási (nyugtaadási) szabályok

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A számlázási, nyugtaadási szabályok a közelmúltban többször is változtak, például új lehetőségként megjelent a számítógéppel előállított nyugta, illetve az elektronikus nyugta is, de még az elektronikus számla kiterjesztése is frissnek tekinthető. Jelen írás alapvetően a webáruházak nyugtaadási lehetőségét kutatja, de ezzel együtt egyéb fontos kitérőket is tartalmaz.

Mikor lehet(ne) nyugtát kiállítani?

A webáruházak által kínált portéka egyaránt lehet termék vagy szolgáltatás (ez utóbbi példa például a programok letöltése). Mindenki által ismert metódus szerint történik a webáruházban a vásárlás: virtuálisan kiválasztom, kosárba teszem a terméket, azaz megrendelem. Termék esetén a termék elindulásáról, a várható és a tényleges érkezéséről folyamatos jelzést kapok az eladótól. A pénzügyi rész meg párhuzamosan intéződik.

Kiemelten fontos szabály, hogy mindenképpen számlát kell adni (a vevő személyétől függetlenül),

- ha az ellenérték megtérítése nem készpénzzel vagy nem készpénzhelyettesítő, vagy nem pénzhelyettesítő eszközzel történik meg, és/vagy

- ha az ellenérték megfizetése nem a teljesítéssel együtt vagy azt megelőzően következik be, év/vagy
- előleg fizetéséről van szó.

Azt tudjuk, hogy vannak egyéb szabályok is, amikor a számla kiállítása kötelező, de a webáruházak szempontjából ezzel a hárommal érdemes foglalkozni.

TARTALOM

Webáruházakra vonatkozó számlázási (nyugtaadási) szabályok	1. oldal
Kérdések a kata körül	4. oldal
Követelések elévülése	6. oldal
Előleg vagy foglaló?	8. oldal
Előleg vagy foglaló az adózásban	10. oldal
Fejlesztési támogatás könyvelése	12. oldal
A számlázóprogramok bejelentéséről	14. oldal
Munkaszámok az építőiparban	16. oldal
Lakáscélú támogatás a házaspároknak	17. oldal
Válasz-adó	18. oldal
Cégek által adott támogatások elszámolása	20. oldal
Még mindig reklámadó	22. oldal
Ízelítő az Irányadó magazin következő számából	23. oldal
Figyelmesen olvastál?	24. oldal

Nézzük a felsorolt fizetési eszközöket

Készpénz	Forint, valuta
Készpénz-helyettesítő eszköz	Bankkártya, hitelkártya, váltó, csekk
Pénzhelyettesítő eszköz	Utalvány (ideértve a beváltható kuponokat is)

És akkor mi tartozhat bele a fel nem sorolt fizetési eszközökbe: normál banki utalás, Paypal rendszerben történő fizetés, cserébe adott termék, szolgáltatás.

Tehát eljutunk addig, hogyha a vevő utalással vagy Paypal rendszerben fizet, akkor csak számlát lehet kiállítani, nem lehet nyugtában gondolkodni.

A következő akadályt az ellenérték megfizetése jelenti.

Ehhez ismernünk kell a teljesítés időpontjára vonatkozó szabályt:

Termék esetén a teljesítés időpontja az lesz, amikor a futárszolgálat átadja a terméket a vevőnek, vagy személyes átvétel esetén az átvétel napja.

Szolgáltatás esetén a szolgáltatás tényszerű teljesítése, például egy szoftver megküldésének a napja vagy egy szoftver letölthetővé tételének napja.

Eme időponthoz kell igazítanunk az ellenérték pénzügyi rendezettségét:

Amely napon a készpénzt, utalványt, kupont az eladónak vagy meghatalmazottjának (például posta, futárszolgálat) átadja a vevő.

Amely napon a bank- vagy a hitelkártyával az interneten fizetünk.

Az előleg kérdésével is meg kell izzadni

Előlegről akkor beszélünk, ha a felek előzetesen állapotodnak meg abban, hogy az ellenérték egy részét vagy egészét a teljesítést megelőzően köteles a vevő megfizetni. A fogalom ismerete azért fontos, mert ha nincs a felek között erre vonatkozóan megállapodás, akkor a vevő előzetes fizetése áfa szempontjából semmi, azaz nem kell bizonylatot kiállítani (természetesen a végső teljesítésnél az adóalapba be kell számítani).

Ha mondjuk az adott terméket csak akkor adják fel a vevőnek, hogyha a teljes ellenértéket rendezi, akkor ez már előlegnek minősül. Az nem életszerű ugyanis, hogy a csomag még aznap a vevőhöz odaér.

Az előleggel kapcsolatosan fontos tudni, hogy ha nem adóalany a vevő, és az ellenérték 900 ezer forint alatti, akkor nincs semmilyen bizonylatolási kötelezettség. Ha csak a magánszemély vevő neve és címe ismeretes, akkor nem tudja a webáruház, hogy milyen vevővel van dolga (adóalany-e vagy sem), azaz marad a számlakényszer.

Az előlegről külön ki kellene a számlát állítani akkor is, ha az előleg megérkezése és a csomag átvétele között 2 nap telik el. A csomaggal pedig küldeni kellene a vég számlát is.

A NAV-nak van arra vonatkozóan állásfoglalása, hogy ha az előleg maga a teljes ellenérték, akkor elég egy számlát is kiállítani. Nevezetesen az előlegszámlát kell úgy kiállítani, hogy annak megjegyzés

részében lehet jelezni, vég számla már nem kerül kibocsátásra, és az ügylet teljesítési időpontját is itt kellene megadni.

A teljesítés időpontjánál álljunk meg egy szóra: honnan tudja a webáruház, hogy a vevő mikor fogja a csomagot átvenni? Hát sehonnan, azaz kénytelen azt a dátumot ráírni, amikor a csomag várhatóan az első kézbesítéssel megérkezik. A kérdésre lehet kontrázni is: miért kellene a számlának a csomagban lennie? Azért, mert az áfatörvény a teljesítéssel egyidejűleg (postásnak vagy futárszolgálatnak fizet a vevő) vagy azt megelőzően pénzügyileg rendezett ügylet esetén haladéktalanul megköveteli a számla kibocsátását. Magyarul a számlának a csomagban kell lennie, vagy elektronikus számla esetén (vevő előzetes beleegyezése alapján!) aznap elektronikus levélben kell megküldeni.

Erre a hirtelen sok információra illik példát adni.

Példa #1.

Megrendelés tárgya: ékszerdoboz

Megrendelő fél: magánszemély, nem adóalany

Megrendelés időpontja: 2014. november 3.

Fizetési módja: csomagküldő szolgálatnak kell fizetni átvételkor

Csomag feladása: 2014. november 5.

Csomag átvétele: 2014. november 6., vevő készpénzben fizet

Első probléma, hogy lehetne-e nyugtát kiállítani. A válasz igen, mert készpénzzel fizet a vevő, a teljesítéssel egyidejűleg megtörténik a pénzügyi rendezés, előlegről pedig nincs szó.

Ha annyit változtatunk a példán, hogy hitelkártyával fizet a vevő, akkor is maradhatunk nyugtás megoldásnál. Nem kell attól megijedni, hogy ilyen esetben akár hamarabb is odaérhet a pénz, mint a feladás napja, attól az még nem előleg.

Ha az adott terméket csak akkor adják fel a vevőnek, ha a teljes ellenértéket rendezi, akkor ez előlegnek minősül.

Példa #2.

Megrendelés tárgya: ékszerdoboz

Megrendelő fél: magánszemély, nem adóalany

Megrendelés időpontja: 2014. november 3.

Fizetési módja: banki átutalással előre, az utalást követő 2. naptól van csomagfeladás

Átutalás elindul: 2014. november 4.

Pénz megérkezik: 2014. november 4.

Csomag feladása: 2014. november 5.

Csomag átvétele: 2014. november 6.

A fizetési mód miatt csak számlát lehet kiállítani. Ha abszolút szabályos akarunk lenni, akkor előlegszámlát kellene november 4-i teljesítési időponttal kiállítani, és mellé egy vég számlát november 6-i teljesítési időponttal, vagy az előlegszámla megjegyzés részébe felvezetjük, hogy nem lesz vég számla, a végső teljesítési dátum november 6.

Példa #3.

Megrendelés tárgya: nyelvi oktatóprogram

Megrendelő fél: magánszemély, nem adóalany

Megrendelés időpontja: 2014. november 3.

Fizetési módja: sodexo utalvány

Az utalvány feladása: 2014. november 4.

Utalvány megérkezik: 2014. november 7.

Csomag feladása: 2014. november 10.

Csomag átvétele: 2014. november 11.

A nyugtaadás itt is megengedett opció, mivel a fizetési mód megfelelő, a teljesítésig rendeződik az ellenérték, és nem előlegről van szó.

Ezen három akadály sikeres vétele esetén nyílik meg a lehetőség a nyugtaadásra.

Nyugtaadás

A nyugtaadás megvalósulhat nyugtatömbből, számítógéppel előállított és elektronikus nyugtával is. A számítógépes nyugta esetén egy „nyugtázó” programra van szükség, melyet már valószínűleg a piacról be lehet szerezni. Ezt a programot a NAV-nak egyelőre nem kell bejelenteni, azonnal mehet a nyugtaadás.

Az elektronikus nyugta már sokkal kényesebb kérdés. A nyugtaadás csak haladéktalanul valósulhat meg, azaz a csomag átvételével együtt a nyugtának is meg kell lennie. Elektronikus nyugtát a csomaghoz hozzátűzni nem lehet, csak a vevő e-mail címére tudná megküldeni az eladó. Kell-e a vevő hozzájárulása? Ilyen előírás csak elektronikus számla esetén van, ugyanakkor a mostani bizonytalan helyzetben (NAV-os nyugtaellenőrzések sorozata) jobb, ha a vevő beleegyezését előzetesen megkéri a webáruház.

A továbbiakban nézzünk egy-két egyéb kérdést.

Mi a teendő, ha a csomag visszafordul?

Ennek egyik oka lehet, hogy a vevő eláll az ügylettől (hibás termék, nem tetszik neki), és ezt a webáruház tudomásul is veszi.

Ha az alapügyletet számlával kísérte, akkor kell a sztornó számla, és akkor az áfát nem fizeti feleslegesen a webáruház.

Ha az alapügylet nyugtával lett kísérve, akkor nincs semmilyen sztornó bizonylat, helyette azt kell a nyilvántartásban rögzíteni, hogy a pénzt mikor fizették vissza a vevőnek, ez lesz ugyanis az az időpont, amikor az ügyletre eső adóval lehet csökkenteni a kötelezettséget. És ha már eleve nem is fizetett a vevő? Akkor a csomagátvétel megtagadásának napjával jár vissza az adó, bár gyakran ez egy időszakra esik a csomag megküldésével, tehát nem lesz mit csökkenteni.

A másik ok lehet, hogy a futárszolgálat többszöri próbálkozásra sem leli otthon az illetőt, ezért nem tudja átadni.

Ha az alapügylet számlával lett kísérve, akkor helyesbítő számlát is küldeni kell a másodszori csomagfeladással együtt. A helyesbítés a teljesítési időpontra kellene, hogy irányuljon, illetve, ha az ismételt csomagfeladást is meg kell fizetni a vevőnek, akkor természetesen a számszaki rész is módosul. A helyesbítő számla helyett jó megoldás a sztornó és új számla, ekkor már három számla lesz a csomagban.

Ha az alapügyletet nyugtával kísérte a webáruház, akkor nincs helyesbítő bizonylat, sőt az ismételt csomagfeladással együtt újabb nyugtát nem kell kiadni, csak ha módosul az adóalap (például az ismételt csomagfeladás díjával).

A vevő számlát kér

Ez lehetett volna egy negyedik kitétel is a nyugtaadás lehetőségének vizsgálatánál, de célszerűbbnek találok külön tárgyalni. Ez a kérdés ugyanis a webáruházon is múlik. Ha eleve azt akarja a webáruház, hogy csak számlát kelljen adnia, akkor a megrendelés során beiktat egy olyan kötelezően kitöltendő rovatot, hogy számlázási név, cím stb. Ha a nyugtaadás nem kizárt, és a vevő semmilyen módon nem jelzi, hogy számlát akar, akkor lehet nyugtázni. Felmerülhet a kérdés, hogy egy magánszemélyről honnan tudja a webáruház, hogy nem-e véletlenül egyéni vállalkozó vagy adószámos magánszemély, és ilyen minőségében akar vásárolni. Természetesen nem lehet tudni, ezért célszerű a számlakérdést feltenni a rendelés során, hogy ne utólag kelljen a számlával vacakolni.

Konklúzió

Összefoglalás helyett azt lehet kijelenteni, hogy webáruházaknak egyelőre javasolt megmaradni a számla kiállításánál, a nyugtaadás adta adminisztrációs könnyebbség nincs arányban azzal a kockázattal, amit a mulasztási bírság jelent egy-egy tévedés esetén. Ha a webáruház sokféle fizetési módot alkalmaz, akkor minden egyes ügyletnél egyenként végig kell nézni, hogy a nyugtaadás minden feltétele adott-e, ami önmagában is adminisztrációs teher.

Kérdések a kata körül

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az Adónavigátor Mesterkurzus zárt közösségi csoportjában az utóbbi időben megszorodtak a katás adózókkal kapcsolatos kérdések. Összegyűjtöttem ezeket egy csoportba.

Jól tudom, hogy a rehabilitációs járadékban részesülő katás nem főállású kisadózó és 25 000 Ft-ot fizet?

A rehabilitációs járadékban részesülők mellett nem minősül főállású kisadózónak az a vállalkozó sem, aki

- 2011. december 31-én – a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított – I., II. vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül, vagy
- rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű.

A kata tekintetében tehát megengedőbb a szabály, hiszen olyan megváltozott munkaképességű személyeket sem tekint főállásúnak, akik ha nem a katát választják biztosított vállalkozóként, minimális járulék- és adófizetésre kötelezettek.

A havi kata mértéke tehát 25 000 Ft.

Milyen módon kell bejelenteni, ha egy főfoglalkozású katás vállalkozó időközben 36 órás munkaviszonyt létesített, és ezért szeretne a munkaviszony melletti vállalkozókra vonatkozó szabályok szerint adózni?

A 14T101E-B02 lapon a 14. sorba kell beírni, hogy főállásúnak minősül-e vagy nem. Itt kell azt választani, amikortól már nem főállású.

A bejelentés hónapját követő hónapra vonatkozik a bejelentése, így először majd az azt követő 12-ig kell a kisebb összegű katát megfizetni.

Ha például valaki november 15-től elhelyezkedik egy főállású munkahelyen, akkor először majd csak a december hónapra, azaz január 12-én fog kisebb összegű tételes adót fizetni. December 12-ig még 50 ezer forint lesz a kötelezettsége.

Ennél a kérdésnél megjegyezném, hogy ha valakinek van főállású munkahelye, ezért nem főállású katásnak minősül, akkor figyelnie kell arra, hogy a munkahelyén folyamatos legyen a jogviszonya.

Például ha szünetel a biztosítása – akár csak néhány napra –, akkor abban a hónapban már főállású katás lesz, amit neki kell bejelenteni.

Katás bt. beltagja, aki egyben üzletvezető is, elhelyezkedett főállásban. A kérdéseim a következők.

- Ha helyette más lesz az üzletvezető – aki nem dolgozik a bt.-ben –, kell-e katát fizetni utána?
- Kér tőlem társadalombiztosítási igazolványt és a tárgyévi jövedelemigazolást az elhelyezkedéséhez. Adhatok-e és mi-lyet?

A kata hatálya alá bejelentkezett kisadózó vállalkozásnak legalább egy fő kisadózót be kell jelentenie. Kisadózó a társaság valamelyik tagja lehet. A bt. beltagja lehet, hogy nem dolgozik, de az ügyvezetői státusa társas vállalkozóvá teszi. A kültag után csak akkor kell katát fizetni, ha személyesen közreműködik.

A lényeg tehát, hogy a beltagot és/vagy a kültagot kisadózóként be kell jelenteni, egyébként a társaság elveszti kataalanyiságát.

A kisadózó kilépésekor a tb-kiskönyvet ki lehet adni, hiszen a biztosítási jogviszony lezárult, viszont jövedelemigazolás kiállítására nincs lehetőség.

Egy gyesen lévő hölgy szeretne katás egyéni vállalkozó lenni. Milyen szabályok vonatkoznak rá?

Természetesen lehet gyes mellett egyéni vállalkozást folytatni, és a vállalkozás választhatja a katát.

A probléma viszont az, hogy mentesítő szabály hiányában a havi fizetendő kata 50 000 Ft, amennyiben nincs másol 36 órás munkaviszonya.

Tudja valaki, hogy a katás bt.-nek kell-e házipénztárt vezetnie? Könyvelni csak a bevételeket kell?

A katás betéti társaság nem tartozik a számviteli törvény hatálya alá, így házipénztárt nem kell vezetni, csak a bevételeket kell nyilvántartani.

A bevételi nyilvántartásnak alkalmasnak kell lenni arra, hogy az akár időbelileg, akár egyéb csoportokra bontható legyen. Ezzel meghatározható a katatörvény szerinti éves bevétel, és kiszűrhetők azok a partnerek, akiktől több mint egymillió forintos bevételt ért el a vállalkozó.

A katatörvény – az evatörvénnyel ellentétben – nem tartalmaz előírást arra vonatkozólag, hogy a költségszámlákat is gyűjteni kell.

Természetesen az áfaalany katás vállalkozóknak az áfaanalitikát is el kell készíteniük.

Katás egyéni vállalkozónál mikor kell bevételként figyelembe venni a szakképzésből kapott támogatást? Ha a folyószámlán előírásra kerül? Vagy ha felhasználom, átvezetem más adónemre? Kiutalásra nem kértem eddig.

A törvény előírása szerint a bevétel megszerzésének időpontja a kisadózó vállalkozás vonatkozásában pénz, dolog, értékpapír, váltó, csekk és más hasonló okirat esetében az átvétel vagy a számlán való jóváírás napja. Ennél az esetenél tehát a bevétel nyilvántartásának napja az a nap, amikor a folyószámlára előírásra kerül.

Volt egy katás egyéni vállalkozó, aki június 30-i adótartozás miatt kikerült a kata alól. Tudtok segíteni abban, hogy kell most valamit benyújtani, bejelenteni emiatt?

A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak nincs mérlegelési lehetősége, nem adózhat a kata szerint az a vállalkozás, amelynek a negyedév utolsó napján nettó módon számított, százezer forintnál magasabb, végrehajtható adótartozása van.

A katások „bevallása” a KATA nyomtatvány, elején az évet jelző számmal. Ezt a nyomtatványt azoknak, akik egész évben katások, a tárgyévet követő év február 25-ig kell beadni. Ha az adóalanyiség év közben szűnik meg, akkor ezt a nyilatkozatot a megszűnést követő 30 napon belül kell megtenni.

Követelések elévülése

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Különböző módon keletkezett követeléseinkre más-más szabály, eltérő megoldás vonatkozik az elévülés kapcsán. Egyes magyarázatok szerint, ha a jogosult sem fektet kellő hangsúlyt arra, hogy a jogait érvényesítse viszonylag hosszú időn keresztül, úgy nem érdemli meg, hogy a bíróság segítséget nyújtson a számára az igénye érvényesítéséhez. Azaz, a követelése elévül.

Mi az az elévülés?

A követelés elévülésének legfontosabb következménye az, hogy azt bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni. Az elévülési időn túl az adós a követelés teljesítését megtagadhatja. Az elévült követelést a számviteli törvény szerint behajthatatlan követelésként kell kezelni, azt a könyvekből ki kell vezetni.

Ezzel párhuzamosan vizsgálni kell a társaságiadó-törvényt is. Itt ugyanis a behajthatatlan követelések miatt nem kell adóalapot emelni, azaz elismert költségek. A számvitelben megfogalmazott behajthatatlan követelések közül két esetben mégis más az adójogi megítélés. Az elévült, illetve a bíróság előtt nem érvényesíthető követelések esetében a társasági adó alapját azért kell megemelni, mert azt nem a vállalkozás tevékenységével összhangban felmerült költségnek tekinti a törvény.

Az elévüléssel azonban maga a követelés nem szűnik meg, még akkor sem, ha azt a könyveinkből kiveztük. Ha a kötelezett az elévült kötelezettségét teljesíti (mert például elkerüli a figyelmét, hogy az elévült), akkor azt teljesítettnek kell tekinteni, az elévülésre hivatkozással nem lehet visszakövetelni. Az elévült követelés tehát továbbra is jár a jogosultnak szerződés szerint, csak az már bíróság előtt nem kényszeríthető ki.

Ha a követelést az elévülés miatt a számviteli nyilvántartásunkból már kiveztük, azaz átkönyveltük a 86-os egyéb ráfordításokra, és később a kötelezett mégis teljesít, akkor a befolyt bevételt a 96-os egyéb bevételre kell könyvelni.

Az elévüléssel azonban maga a követelés nem szűnik meg, még akkor sem, ha azt a könyveinkből kiveztük.

Mennyi az elévülési idő?

Főszabály szerint a követelések 5 év alatt évülnek el. Ebben az új Ptk. sem hozott újdonságot. Természetesen egyes jogszabályok a saját területükön ettől eltérő elévülési időket is megállapítanak.

Az elévülési idő hosszát a felek saját elhatározásukból is megváltoztathatják, ezt a megállapodást azonban írásba kell foglalni.

Az újdonság az, hogy az elévülési idő nemcsak 5 évnél rövidebb, hanem 5 évnél hosszabb is lehet, a felek közös megállapodása alapján. Az új Ptk. 6:22. §-a szerint a megváltoztatására irányuló megállapodást írásba kell foglalni. Ezen paragrafus még egy fontos szabályt tisztáz: az elévülést kizáró megállapodás semmis. Ilyet tehát a felek közös akarata sem írhat elő.

Az elévülés tehát jellemzően 5 év, melyet a követelés esedékessé válásától kell számítani.

Vevői követelés elévülése

Kiindulva abból az általános helyzetből, hogy az üzleti partnerek nem változtatták meg az elévülési idő főszabályát, a vevővel szembeni követelés tehát 5 év után már nem követelhető.

Az új Ptk. 6:22. §-a viszont szabályoz néhány esetet, ami az elévülési idő számítását megszakítja, és ezzel újrakezdődik az 5 éves időintervallum.

Az elévülést megszakítja:

- a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése;
- a kötelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezés;
- a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy
- a követelés csődeljárásban történő bejelentése.

Ezért is nagyon fontos, hogy a követelésünk érvényesítése kapcsán folyamatos egyenlegközlőkkel és fizetési felszólításokkal rendelkezünk,

hiszen ezek mind eszközei lehetnek az elévülési idő megszakításának.

Természetesen a kötelezett részéről történő elismerés egy kötelező elvárás, tehát ne csak kiküldjük, hanem át is vetessük ezeket a leveleket.

A késedelmi kamat tekintetében könnyen elévülhet a követelés. Előfordult olyan eset, hogy egy bérleti jogviszony végén a bérbeadó benyújtotta a teljes bérleti időszakra vonatkozó késedelmikamat-igényét. A listában azonban számos más hiba mellett olyan időszakokat is felsorolt, melyek az 5 éves elévülési időn túl voltak. A kamatra azonban korábban semmilyen értesítés nem érkezett, így azt a kötelezett egyszer sem ismerte el.

Ha tehát a vevővel szemben a kamattal kapcsolatos igényünket is érvényesíteni szeretnénk, akkor elkerülhetetlen annak közlése. Még akkor is, ha számvitelben a kamattal kapcsolatban könyvelési teendő csak akkor keletkezik, ha az pénzügyileg teljesül.

Osztalékkötelezettség elévülése

Az osztalék a tulajdonos számára követelés, a társaság most a kötelezetti oldalon áll. Az elévülésre vonatkozó szabály ugyanaz, mint a vevői követeléseknél. A tulajdonos követelése 5 év múlva elévül, kivéve, ha a követelés megszakad. És ebben az esetben itt a kulcs.

Amennyiben az osztalék jogosultja még mindig a társaság tulajdonosa, és így a beszámolót elfogadó taggyűlésen a mérlegben szereplő

vagyonelemeket elfogadja és megszavazza, ezzel a követelése megerősítésre kerül. Gyakorlatilag az osztalék miatti követelés nem tud elévülni. Ez alól kivétel például, ha a magánszemély kilép a társaságból, viszont a kilépéskor fennálló osztalékkövetelése tovább él, akkor az ő feladata, hogy a követelést folyamatosan életben tartsa a társasággal szemben. Ez ugyanis nem történik meg automatikusan a taggyűlésen.

Adóhatósággal szembeni követelés elévülése

Talán az olvasók között is van olyan, aki döbbenet tapasztalta, hogy a NAV-folyószámlán levő túlfizetése azért nem került kiutalásra, mert a hatóság elévülésre hivatkozott.

Az adózás rendjéről szóló törvény 164. § (1) bekezdése alapján az adó megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, illetve bevallás, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni.

E szabályt a gyakorlatba átültetve például a 2013. évre szóló személyi jövedelemadó-bevallás vonatkozásában azt jelenti, hogy mivel annak benyújtási határideje 2014. május 20. volt, így a 2013-as adóév vonatkozásában 2019. december 31-ig jogosult megállapítást tenni az adóhatóság, illetve eddig az időpontig kell visszaigényelni a bevallásban visszajáró összeget.

Ha visszafelé számolunk, akkor 2014. december 31-ig lehet a 2008-as bevallásokkal kapcsolatosan teendők. Eddig önrevízióhatjuk meg például a személyi kedvezményt, ha nem vettük volna igénybe, illetve ezen időpontig mindenképpen kérjük kiutalást a túlfizetésre, ha nem szeretnénk, hogy elévüljön.

Érdekes még az elévülési szabály az áfa vonatkozásában. Ha egy cégnek az áfabevallásában negatív elszámolandó adó van, de azt az értékhatár miatt visszaigényelni nem tudja, akkor itt még nem indul el az öt év.

Ha viszont egyetlen időszakban eléri a visszaigénylés értékhatárát (50 ezer, 250 ezer, 1 millió Ft), de mégis úgy dönt, hogy változatlanul a továbbvihető követelésként tünteti fel, akkor már elindul az 5 éves intervallum. Ennek magyarázata, hogy a visszaigénylési jog megnyílt, azaz az elévülési idő elkezdődik.

Az értékhatár elérése esetén olyan esetekben szoktak a cégek a visszaigénylési jogukról lemondani, ha az adóellenőrzéstől tartanak. Ekkor marad továbbvihető követelés, és azt csak a következő áfabevallásban érvényesítik. Logikus magyarázat ez akkor, ha a következő elszámolási időszak valamelyikében ez felhasználódik, azaz ténylegesen fizetendő adót csökkent. Ha egy társaság áfaelszámolása minden hónapban negatív, akkor ez irracionális döntésnek tűnik, ráadásul könnyen feledésbe merül az összeg, és elévül.

Ha élünk a visszaigénylési jogunkkal, akkor azt kikérhetjük vagy másik adónemre átvethetjük.

Előleg vagy foglaló?

Mikor érdemes egy fizetendő összeghez büntetőszankciót fűzni?

Szerző: dr. Németh Gabriella

Amikor Zsuzsi megkért arra, hogy ez a cikk az előlegről és a foglalóról szóljon, nekem egyből eszembe jutott az is, hogy nem mehetünk el szó nélkül az előleg és a foglaló megtárgyalásakor általában a díjfizetés, a vételár és a kötbér kérdései mellett sem. Mivel azonban az elmúlt számban éppen a késedelem lehetséges szankcióit elemeztük részletesen (szó volt a kötbérről és a késedelmi kamatról is), ezért ez az írás a késedelem általános jogkövetkezményeiről már csak utalásokat fog tartalmazni, és mai elemzésünk szorosabban az előleg és a foglaló tárgykörét érinti majd.

Előleg és foglaló – mit mond ezekről a polgári törvénykönyv?

Az előleg és a foglaló jogi fogalmát sokan ismerik, a hétköznapi rutinban alkalmazzák is, de a pontos definíciót, illetve a részletes tartalmi összetevőket nem mindig ismerik az aláírók. A foglalót olykor keverik a kaucióval, és olyat is láttam már szerződésben, hogy valaki foglaló funkciójú összeget szeretett volna fizetni vagy átvenni, mégis előlegnek nevezte a fizetendő összeget a megállapodásban.

Tekintsük ezért röviden át, hogy mit mond a polgári törvénykönyv ezekről a jogi minőségekről?

Ha valamely szolgáltatást igénybe veszünk vagy árut megvásárolunk, akkor annak értékét mint szerződéses ellenérték meg kell fizetni. Általában ezt a fizetési kötelezettséget vételár vagy szolgáltatási díj megfizetésével valósítjuk meg. Tipikusnak mondható a vételár vagy a díj egyösszegű megfizetése a gazdasági kapcsolatokban, mégis számos olyan példát találhatunk, amikor a vételárat részletekben vagy a díjat ismétlődő jelleggel, esetleg több részletben fizeti meg a szerződéses kötelezett.

Amikor a vételárból előre megfizetünk egy részt, de az semmilyen különleges tulajdonsággal nem bír, tehát „simán csak” vételárként viselkedik – amit végül a legutolsó fizetési részlet teljesítésekor össze kell adni valamennyi többi részlettel és egy összegben ez fogja képez-

ni a teljes vételárat –, ezt az első részletet nevezzük előlegnek. Az **előleg** éppen az a speciális tulajdonsága, hogy semmilyen speciális tulajdonsága nincsen. Ha létrejön a szerződés, a vételárba be kell számítani, ha pedig valami miatt nem fejeződik be a jogviszony, az előleg visszajár. Ha a felek külön nem rendelkeznek arról, akkor az előleg után kamatot sem kell fizetni, és semmilyen késedelmi szankcióval nem jár annak a visszafizetése.

A kaució egy óvadék, egy olyan biztosíték, ami a szerződés teljesítését biztosítja.

Az előleghez hasonló vételárrész a **foglaló**, azonban a foglaló szabályait a polgári törvénykönyvben a szerződés megerősítése és módosítása címszó alatt találjuk (az új Ptk. XXVI. számú fejezetében, a 6. könyv 185. §-ban). A szerződés megerősítésének egyik eszköze a foglaló, a kötbér vagy a jogvesztés kikötése mellett. A másik félnek fizetett pénz akkor lehet foglalónak tekinteni, ha annak fizetésére a kötelezettségvállalás megerősítéseként kerül sor, és ez a rendeltetés a szerződésből egyértelműen kitűnik. A polgári törvénykönyv „a másik félnek fizetett pénz” kifejezést használja, tehát nemcsak a vételárra vagy csak egy szolgáltatási díjra érthető a foglaló, hanem bármilyen összegre, amit valakinek meg kell fizetni.

Ha a szerződés rendesen teljesedik, akkor a tartozás a foglaló összegével csökken (vétélárnál tehát ez azt jelenti, hogy a foglaló a vétélárba beszámít). A foglaló speciális tulajdonsággal bír, mégpedig ha a szerződés teljesítése olyan okból hiúsul meg, amelyért egyik fél sem felelős vagy mindketten felelősek, ebben az esetben a foglaló „csak úgy simán” visszajár. Tehát senki nem veszíti el és senkinek nem kell azt duplán megfizetnie. Ha azonban a szerződés teljesedése valamelyik fél miatt nem valósul meg (tehát valamelyik szerződő félnek egyértelműen felróható, azaz gondatlanságának vagy szándékosságának köszönhető a szerződés létre nem jötte), ebben az esetben a Ptk. azt mondja ki, hogy az adott foglalót elveszti, aki adta, a kapott foglalót pedig kétszeresen köteles visszatéríteni, aki kapta. Ha a szerződés megghiúsulásából az adott félnek kára is keletkezett, úgy a kártérítés összegéből (hasonlóan a kötbérhez) a foglaló összegét is le kell vonni, és csak az így csökkentett kárösszeget lehet külön kártérítésként követelni.

A foglaló összegére alkalmazni kell azt a kötbérre vonatkozó szabályt is (melyet az előző számban olvasható cikkből már jól ismernek a kedves olvasók), hogy a túlzott mértékű foglaló összegét a bíróság mérsékelheti. Felhívom a figyelmet arra, hogy ez csak akkor történik meg, ha a fizetésre kötelezett ezt kifejezetten kéri. A bíróság a foglaló összegét automatikusan nem vizsgálja. Azt is tudni érdemes, hogy a foglaló elvesztése vagy kétszeres visszafizetése a szerződésszegés következményei alól nem mentesíti az adott felet. Tehát ha a szerződésszegésnek más olyan jogi következménye is van, amelyet a szerződésszegőnek teljesítenie kell az általános jogszabályok alapján, azok alól akkor sem mentesül, ha egyébként a foglaló ránézve káros következményeit már elszenvette.

Tekintettel arra, hogy a szerződés megerősítése és módosítása című fő fejezet a polgári törvénykönyvben valamennyi szerződés tekintetében irányadó, ebből következik, hogy a foglaló is alkalmazható (hasonlóan a kötbérhez) szinte bármilyen szerződés esetén.

Hasonlónak tűnő jogi kategóriák: óvadék és kaució

A bérleti szerződésekkel kapcsolatosan gyakran hallhatunk a kaució jogintézményéről. A **kaució** egy **óvadék**, egy olyan biztosíték, ami a szerződés teljesítését biztosítja. Az óvadék jogintézménye a jelzálog-ügyeknél is gyakran alkalmazásra kerül. A foglaló és az óvadék kifejezések tehát a polgári törvénykönyvben egyértelműen előkerülnek, a kaució kifejezéssel viszont a Ptk.-ban nem találkozunk. Ne keverjük tehát össze ezeket a fogalmakat.

Az **előleg** kifejezetten az adásvételi ügyletekben tipikus, bármilyen ingóság eladásánál vagy akár mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés esetén is alkalmazott fizetési összeg. Ha külön történik az előleg fizetése és a végleges vétélár végső teljesítése, érdemes az előleg és a vétélár viszonyát rendezni (pl. találkozhatunk olyan rendelkezéssel is a vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződések esetén, hogy a felek úgy állapodnak meg, hogy a vevő által folyósított termelési előlegnek a vétélárral végül nem fedezett részét bizonyos esetekben vissza kell fizetnie). Üzletileg előfordul megoldás, hogy az előlegként adott szolgáltatás vagy előlegre adott összeget későbbi elszámolással veszi át a jogosult, ebben az esetben a feleknek rendezniük kell előre, hogy az előlegként adott szolgáltatások visszafizetése vagy az előlegre átadott összeg utólagos elszámolása hogyan történik meg. Ezt azért is fontos – lehetőség szerint írásban – rendezni, mert egy könyvelt gazdasági társaság esetén egyáltalán nem mindegy, hogy a pénztárba befizetett előlegösszeg végül egy megvalósult ügylet elszámolásában kerül teljesítésre, vagy valaki által adott idegen pénzeszközként kell a társaság könyvelésében nyilvántartani, majd pedig elszámolás után esetleg visszatéríteni azt.

Költségelőleg, osztalékelőleg - az elszámolást mindig le kell zárni!

A megbízási jogviszonynál tipikus rendelkezése a polgári törvénykönyvnek (és a megbízási szerződéseknek is), hogy a megbízott

a megbízás ellátásával rendszerint együtt járó **költségek megelőzésére** köteles. Természetesen a megbízó ilyen esetben köteles megtéríteni a megfelelő költségelszámolás után a megbízott által kiadott összeget, és itt is fontos a könyvelés számára elkülöníteni, hogy a megbízott pénzeszközéből történt kifizetés az a megbízó érdekében és a megbízó terhére történt-e vagy a megbízott saját kiadása volt. (A költségelőlegelés kötelezettsége pl. a társasági jogban a cégek kisebbségvédelmi szabályai között is felmerül, amikor a Ptk. kimondja, hogy a kisebbségvédelmi kérdésekben összehívott legfőbb döntéshozó szerv ülésének megtartásához a várható költségeket az indítványozók kötelesek megelőlegezni. De ebben az esetben is a Ptk. arról is rendelkezik, hogy a gazdasági társaság legfőbb szerve a kisebbség kérelmére összehívott ülésen dönt arról is, hogy a költségeket az indítványozók vagy végül a társaság viseli-e. Ez szintén fontos momentum ahhoz, hogy végül a konkrét kiadás a megfelelő helyen kerüljön lekönyvelésre.)

Az **osztalékelőleg** kifejezéssel már biztos mindenki találkozott, hiszen gazdasági társaságok esetén ott, ahol taggyűlés működik, a taggyűlés két egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről határozhat, ha bizonyos feltételek fennállnak. Itt is a jogszabály rendezi a kiadott pénzösszeg megfelelő elszámolását, amikor kimondja [Ptk. 3:186. § (3)], ha az osztalékelőleg kifizetését követően elkészülő éves beszámolóból az állapítható meg, hogy az osztalékfizetésre nincs lehetőség, az osztalékelőleget a tagok kötelesek visszafizetni. Ha pedig volt elegendő osztalék és az éves beszámoló elkészül, úgy az előleget végleges kifizetésként kell a teljes mértékben elszámolt osztalékösszegbe beszámítani.

A fenti áttekintéssel azt szerettem volna érzékeltetni, hogy a szerződésben a precíz megfogalmazás alapvető szükségesség a pénzügyi elszámolásokhoz. Jól látszódik, a vételár és a díjelszámolásoknál egyáltalán nem mindegy, hogy előlegnek vagy foglalónak, esetleg óvadékként vagy kaucióként nevezünk-e meg egy fizetendő összeget, mert egyáltalán nem biztos az összeg elszámolásának végső módja akkor, ha a szerződés valamilyen nem vagy késedelmesen valósul meg.

Az előleggel pedig mindenképpen csínján kell bánni a szerződésekben és a könyvelés során, hiszen egy **előleg utólagos elszámolása** minden esetben szükséges, ha ugyanis ez nem történik meg, a cégvezetés akár még a számviteli fejelem megsértését is megvalósíthatja a pontatlan pénzkézeléssel vagy a rossz könyveléssel.

Előleg vagy fo

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Ha már tisztázódott, hogy a Ptk.-ban melyik mit takar, nézzük meg az adózási összefüggéseket. Érdekes összefüggéseket találunk mind az áfatörvényben, mind pedig a társasági adó, illetve az szja szabályai között.

Kezdjük az áfával

Az előlegre vonatkozó áfaszabályt szinte mindenki fejből tudja: a pénzügyi teljesítés napjával adófizetési kötelezettség keletkezik. Ekkor ugye még nincs teljesítés – ezért is beszélünk előlegről –, de a pénzátvétele már egy adózási pont.

Tekintettel arra, hogy a foglaló ugyanúgy, mint az előleg, az ügylet teljesítésekor a vételárba beszámítandó szerződést biztosító mellékötelezettség, annak megítélésénél az előlegre vonatkozó rendelkezéseket kell irányadónak tekinteni.

Az áfában tehát semmilyen különbség nincs.

Lehet-e sztornózni az előlegszámlát, ha meghiúsul az ügylet?

Amennyiben egy ügylet, amely korábban előleggel, foglalóval **nem** volt biztosítva, utóbb bármilyen okból meghiúsul, akkor az arról kibocsátott számlát sztornózni kell. Amennyiben azonban az ügylet előleggel vagy foglalóval biztosított, az előlegről, foglalóról kiállított számláról nem sztornó számlát kell kiállítani. Abban az esetben, ha az alapügyletről kötött szerződést a felek felbontják, akkor az esetlegesen fizetett előlegről kiállított számlát nem lehet sztornózni, mivel előleg fizetése esetén a teljesítés időpontja az előleg tényleges átvételének, jóváírásának napja, amely átvétel, jóváírás fizikailag már megtörtént, és amelyet már meg nem történtté nem lehet tenni.

Ha az előleggel biztosított ügylet mégsem köttetik meg, akkor az előleget vissza kell fizetni. Ehhez pedig mindenképpen új számla szükséges: összegében az előlegszámla, de negatív előjellel.

glaló az adózásban

Igazi könyvelői csemege, ha az előlegszámla nem forintban, hanem valamilyen devizában kerül kiállításra. Itt ugyanis az előleg kifizetése, majd annak visszautalása is felvesz egy árfolyamot, ami között szinte biztos, hogy lesz árfolyam-különbözet.

Előleg-e az ügyvédi letétbe helyezett összeg?

Felmerül a kérdés, hogy ha egy vevő pl. egy ingatlan megvétele során foglalót fizet ügyvédi letéti számlára, amely foglaló beszámít a vételárba, akkor kell-e áfát fizetni.

Az adófizetési időpont az a nap, amikor az ellenértékbe beszámítható pénzüsszeget fizetnek.

Ügyvédi letét esetén a teljesítés időpontja az az időpont, amikor a pénzüsszeg az ügyvédi letétből az eladóhoz kerül, tehát amikortól az eladó szabadon rendelkezik a foglaló összegével (amikor az összeget az eladó bankszámláján jóváírják). Önmagában ugyanis még az a tény, hogy a vevő a pénzüsszeget ügyvédi letétbe helyezte, nem elegendő ahhoz, hogy az előlegnek minősüljön, mert az eladó nem rendelkezik felette. Az eladó szabad rendelkezése a pénzüsszeg felett

A fizetett előlegről kiállított számlát nem lehet sztorniózni, mivel az átvétel, jóváírás fizikailag már megtörtént, amelyet nem lehet meg nem történtté tenni.

egy később bekövetkező feltételtől függ, így az adófizetési kötelezettség is akkor fog keletkezni.

Az ügyvédi letétben lévő összeg tehát nem minősül az áfatörvény szerinti előlegnek.

Ha a pénzüsszeg átvételének a napja az ingatlan értékesítésének teljesítési időpontját követő időpontra esik, akkor ezen pénzüsszeg soha nem minősül előlegnek, ugyanis előleget csak a teljesítés előtt lehet fizetni.

Az értékesítéskor már számlát kell kiállítani, melybe pénzügyi teljesítésként lép be az ügyvédi letétbe tett összeg. Erről tehát sosem lesz előlegszámla.

Előleg vagy foglaló a társasági adóban

A foglalót – mint a teljesítéskor visszajáró vagy a teljesítés ellenértékébe beszámító összeget – a számviteli törvény 29. §-a alapján – az előlegként adott összeggel azonosan – a követelések között kell kimutatni. Aki a foglalót átveszi, természetesen neki kötelezettségként. Ennek a társasági adóra nincs hatása, majd amikor az ügylet megtörténik.

Ha a foglalóval biztosított ügylet meghiúsul, akkor a foglalót a társaság – mint a teljesítés meghiúsulásáért felelős – elveszti, azt nem kapja vissza. Ellentétben az előleggel, hiszen azt vissza kell fizetni, és akkor a követelés, illetve a kötelezettség a könyvekből kivezetésre kerül. Visszatérve a foglalóhoz, tehát a szerződés meghiúsulása miatt a teljesítés ellenértékébe nem számítják be, így a foglalóként kimutatott követelést az egyéb ráfordítások között kártérítésként kell elszámolni.

A másik oldalon ez a kötelezettség megszűnésével egyéb bevétel lesz.

Fejlesztési támogatás könyvelése

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az év vége közeledtével ismét szaporodnak a kapott támogatásokkal kapcsolatos kérdések. Ezek közül a fejlesztési támogatások azok, melyek több évre is adnak könyvelési feladatot.

Fejlesztési támogatások fajtái

A fejlesztési támogatásokat számviteli elszámolásukat tekintve két csoportba soroljuk:

- eredmény javára kerül elszámolásra,
- saját tőke javára kerül elszámolásra.

A fejlesztési támogatások elszámolása – függetlenül attól, hogy azok eredmény vagy saját tőke javára kerülnek elszámolásra – csak és kizárólag a pénzügyi teljesítéssel egyidejűleg történhet. Ebből következően adott üzleti év beszámolójában rendkívüli bevételben, illetve tőketartalékban csak azok a támogatások jelenhetnek meg, amelyek mérlegfordulónapig befolytak. Ha pl. a következő év januárjában folyik be a fejlesztési támogatás, akkor az már következő évben számolható el tőketartalékba, illetve rendkívüli bevételbe.

Tőketartalékba kerülő támogatások

A fejlesztési támogatásokból tőketartalékba csak azokat a támogatásokat szabad elszámolni, ahol egy jogszabály vagy a támogatási szerződés kifejezetten erről rendelkezik. Ilyen tőketartalékba kerülő támogatások jellemzően a szakképzési alapból kapott fejlesztési (be-ruházási) vagy mezőgazdasági támogatások.

Azt már említettem, hogy ezeket a támogatásokat a kifizetésekor (banki jóváírásakor) lehet a tőketartalékba elszámolni, azaz az elszámolást nem befolyásolja, hogy azt mikor igényelték, az ide vonatkozó szerződést mikor írták alá stb. A banki tranzakció könyvelési tétele tehát egyértelmű: T 384 – K 412.

Bejön a képbe a lekötött tartalék is

Ha a támogatás folyósítását a szerződésben valamilyen feltételhez kötötték, akkor egyidejűleg a támogatás összegét lekötött tartalékba kell helyezni. Általában a szerződés erről is rendelkezik, így ha figyelmen kívül hagyjuk a szerződést, akkor nem felejtjük ezt a kötelezettséget. Ennek könyvelése egy átvezetés a saját tőkén belül: T 412 – K 413.

A vállalkozás amennyiben a támogatási feltételeket nem teljesíti, akkor a támogatás egy részét vagy egészét vissza kell fizetnie. Ezen támogatások visszafizetése tőketartalék terhére történik. A visszafizetéssel egyidejűleg tehát megszüntetjük az előbb könyvelt átvezetést (T 413 – K 412), és a tőketartalékkal szemben csökkentjük a pénzeszközöket (T 412 – K 384).

Előfordulhat, hogy a szerződés a feltétel teljesítését egy bizonyos időtávon belül úgy szabályozza, hogy minél tovább haladunk az időben, annál kisebb összeget terhel visszafizetési kötelezettség.

A számviteli törvény 38. §-a (2) bekezdésének d) pontja előírja a tőketartalékból a lekötött tartalék képzését és az adott üzleti év mérlegfordulónapján a lekötött tartalékban annyi támogatást kell szerepeltetnie, amennyit a vállalkozásnak – ha a támogatási feltételeket nem teljesítené – vissza kellene fizetnie. Ez tehát lehet a támogatás teljes összege, illetve annak egy része.

Ha a vizsgálat alá eső időszakra teljes visszafizetéssel kell számolni a szerződésszegés esetén, akkor a lekötött tartalék visszavezetése is csak az érintett időszak végén történik meg.

Ha csak a támogatás arányos részét kell visszafizetni, akkor viszont minden év végén a lekötött tartalék arányos részét vissza lehet tenni a tőketartalékba.

Ha egy tőketartalékos támogatás folyósítását a szerződésben valamilyen feltételhez kötötték, akkor egyidejűleg a támogatás összegét lekötött tartalékba kell helyezni.

A tőketartalékos támogatások esetén gyakran előfordul, hogy miután a beruházás nem önerőből, vagy legalábbis nem teljesen önerőből történik, a cég a nyereségét más beszerzésekre fordítja. A beruházásra elszámolt értékcsökkenés viszont az eredmény terhére elszámolásra kerül, így az üzemi eredmény negatívba fordulhat. Ezt ebben az esetben el kell fogadnunk.

És mi ennek a folyamatnak a vége?

Ha a támogatás visszavezetésre kerül a tőketartalékba, akkor a támogatás a vállalkozás saját tőkéjének a szabad része lesz és a tőketartalék bármilyen felhasználási jogcímére bevonható. Így pl. ha a vállalkozás eredménytartaléka negatív, akkor az eredménytartalék veszteségének ellentételezésére (kinullázására), vagy tőketartalékból jegyzett tőke emelésére, vagy ha a tulajdonos jegyzett tőkét szállít le tőkekivonással, akkor a tulajdonos a tőketartalék arányos részét is kivonhatja.

Eredményt érintő támogatások

Azok a fejlesztési támogatások, amelyeket nem lehet a tőketartalékba könyvelni, azokat az eredmény javára számoljuk el. Az első lépés itt is a pénzügyi teljesítéssel egyidejűleg könyvelendő. Itt azonban érdemes még azt is megvizsgálni, hogy a kapott összeg már teljesített beruházásra, elfogadott pályázati elszámolásra kerül kifizetésre, vagy előlegként.

Ha előlegként érkezik támogatás, akkor azt nem az eredményre, hanem előlegre kell könyvelni. Igaz ez akkor is, ha közben az év vége, és a beruházást már megvalósítottuk, de a végleges elszámolást még nem fogadta el a támogató.

Az előleget a pénzügyi teljesítéskor tehát kötelezettségként kell könyvelni: T 384 – K 45.

Amikor pedig megérkezik a támogatás végleges elszámolása, akkor vezetjük át az eredményszámlára: T 45 – K 98.

Ha a támogatási összeg csak a végén, teljes egészében utófinanszírozásban érkezik meg, akkor a bankszámla jóváírásával közvetlenül az eredményszámlára könyvelünk: T 384 – K 98.

Év végi feladatok

A számviteli törvény egyik legfontosabb alapelve, hogy a költségek és bevételek elszámolását adott időszakon belül összhangba hozzuk. Ehhez a beruházással kapcsolatos költségek elszámolásához kell igazítani a bevételként elszámolt támogatást is. Ennek számviteli eszköze a passzív időbeli elhatárolás.

Év végén tehát a támogatás teljes összegét a halasztott bevételek közé át kell vezetni (T 98 – K 483), és minden év végén az eszköz használatával arányosan kell a bevételek közé visszavezetni (T 483 – K 98).

Gondot szokott még jelenteni az évente visszavezetendő arányos rész meghatározása. Egyik tipikus hiba, amikor annyit számolnak el bevételként, mint amennyi az eszközre elszámolt értékcsökkenés. Ez csak abban az esetben lenne helyes, ha a támogatás a beruházási érték 100%-a lenne. Ez azonban igen ritka. A bevétel nagysága általában az eszközre elszámolt értékcsökkenés olyan százaléka lesz, amilyen arányban támogatásból finanszírozott az eszköz.

A másik tipikus hiba, hogy az eszköz használati idejével azonosan a teljes támogatást elszámoljuk az eredmény javára. Ha az eszköznek viszont van maradványértéke, akkor a maradványértékre jutó támogatási összegnek ott kell maradnia a halasztott bevételek között egészen addig, amíg az eszközt ki nem vezetjük a könyveinkből.

Ekkor ugyanis az eszköz nyilvántartási értékét ráfordításként számoljuk el (T 8 – K 1), míg a halasztott bevételt átvezetjük a bevételek közé (T 483 – K 98).

Kell-e lekötött tartalékot képezni?

Hallottam már olyan cégről, amely az eredmény javára történő támogatások esetében is képez lekötött tartalékot arra az időszakra, amíg a támogatási szerződés visszafizetési kötelezettséget írhat elő.

Ennek számviteli előírása azonban már nem olyan egyértelmű, mint az előbbi, tőketartalékos támogatások esetében.

A számviteli törvény 38. §-a (3) bekezdésének g) pontja előírja, hogy az eredménytartalékból a lekötött tartalékba át kell vezetni a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött – kötelezettségek fedezetét jelentő vagy saját céljait szolgáló – tartalékot. Ez azonban a vállalkozó saját elhatározása. Ha ezt a támogatási szerződés nem írja elő, akkor ez csupán a vállalkozó döntése marad.

A számlázóprogramok bejelentéséről

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A számlázóprogramok körüli tömeges kérdésőzont a NAV az októberi 18-i honlapon tájékoztatójában igyekezett megválaszolni. A mostani cikkben ezt már nem kívánom felülmúlni, mindössze a tömegesen előforduló, de mégsem az egyszerű kérdések kategóriájába tartozó problémákra adnánk „kézzelfoghatóbb” választ.

Ismétlésül az új kötelezettségről

A számlázóprogramok bejelentésével kapcsolatos új kötelezettség 2014. július 1-jén lépett hatályba, ami egy új – 23/2014-es – NGM rendelettel került bevezetésre. A rendelet szabályai alapján, 2014. október 1-jét követően az adóalanyok kötelesek az általuk használt számlázóprogram, illetve online számlázórendszer beszerzését, használatba megkezdését, illetve használatból történő kivonását a használatbavételt, illetve a használatból történő kivonást követő 30 napon belül az adóhatósághoz az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség nemcsak azokra vonatkozik, akik újonnan szereznek be számlázóprogramot, illetve online számlázórendszert, hanem azokra is, akik 2014. október 1-jét megelőzően beszerzett, de

2014. október 1-jén használatban lévő számlázóprogrammal, illetve online számlázórendszerrel rendelkeznek.

Ebben az esetben a használatban lévő számlázóprogram, illetve online számlázórendszer adatait 2014. november 15-ig kell bejelenteni.

A bejelentésre a SZAMLAZO elnevezésű nyomtatvány szolgál.

1. Könyvelőprogram számlázó funkciója

Tipikus kérdésnek számít, hogy egy könyvelőiroda a vállalkozó helyett a számlázást is részben vagy egészben átvállalja. Ebben az esetben kinek is kell bejelenteni a számlázóprogramot?

A szabály egyszerű: akinek a nevében eme programmal számla készül (másképpen mondva: akinek a neve az eladó rubrikában

szerepel), annak van bejelentési kötelezettsége. Ha a könyvelőiroda például 6 vállalkozó helyett számláz, és természetesen maga is ezzel a programmal számláz, akkor a 6 vállalkozónak (vagy annak állandó meghatalmazottjaként a könyvelőirodának) külön-külön kell bejelentést tenni, és a könyvelőiroda a saját nevében is megteszi a bejelentést. Ilyen esetben még kérdés szokott lenni, hogy a használatbavétel dátuma rubrikába milyen dátum kerül. Más nevében kiállított számla esetén az adott számlázóprogrammal a bejelentett vállalkozó nevében először kibocsátott számla számlakibocsátási dátumát kell beírni.

Ebben a felállásban az is érdekes kérdés, hogy a program beszerzésének időpontját hogyan töltjük. A vállalkozók által vagy a vállalkozók nevében állandó meghatalmazottként beadott SZAMLAZO esetén a program beszerzésének időpontja egyezni fog a használatbavétel időpontjával.

Például van egy könyvelő egyéni vállalkozó (Gipsz Jakab), aki 2011. március 3-án vásárolt egy könyvelőprogramot, melyben számlázómodul is van. 2013. április 6-án szerződést köt az egyik ügyfelével (Hexagon Bt.), melynek részeként a számlázás egy részét átvállalja ügyfelétől. Az ügyfél nevében először 2013. április 21-én bocsát ki számlát. Hogyan is töltjük ki a SZAMLAZO-t?

2. Beküldhető-e úgy a bejelentés, hogy a program azonosítója rész üresen marad?

Előfordulhat, hogy a számlázóprogramhoz bejelentőként nem találunk semmilyen azonosítót, csak maximum verziószámot. A NAV-os tájékoztató érinti a kérdést, de nem teljesen fogalmaz világosan. Egy programnak valóban előfordulhat, hogy nincs azonosítója, mert

Akinek a nevében eme programmal számla készül (másképpen mondva: akinek a neve az eladó rubrikában szerepel), annak van bejelentési kötelezettsége.

például aki legyártotta, egyféle típusú programot állított elő, és azt értékesítette. Ilyen esetben a program neve rovat lesz csak kitöltött, a program azonosítója rovat üres marad. A kitöltő program elfogadja így is.

3. Mi a helyzet akkor, ha csak idegen nyelvű programdokumentáció áll rendelkezésre?

A jogszabály megköveteli a magyar nyelvű programdokumentációt, tehát az idegen nyelvű nem jó. Elfogadható-e, ha a program használója lefordítja magyarra a dokumentációt? Igen, így már rendben van. A hiteles szakfordítás sem elvárás, de azért ne az internetes „nyers” fordítóprogrammal álljunk neki áttenni magyar nyelvre.

4. A számlázóprogram használatból való kivonását is be kell jelenteni. Mit értünk használatból való kivonás alatt?

A használatból való kivonás alatt azt értjük, hogy az adott számlázóprogrammal a továbbiakban nem állítunk ki számlát. A bejelentés tehát nem annak a függvénye, hogy töröltük-e már a programot a nyilvántartásból vagy analitikusan kiveztük-e, hanem csak attól függ, hogy akarjuk-e még használni a jövőben. Ha nem, akkor a döntés napjával (programhasználat befejezése) kijelentjük.

Ha éveken ezelőtt még számlázóprogrammal állítottuk ki a számlákat, de annak frissítését nem vásároltuk meg, és ezért évek óta nem használjuk, akkor azt most már bejelenteni sem kell. Lehet, hogy a programot még a nyilvántartásban szerepeltetjük (bár értéke minden bizonnyal nulla forint), mert az 5 éves elévülési időn belül a számlák nyilvántartására, másolatok készítésére még használjuk, tehát a program fut. De számlázásra nem használjuk, és nem is kívánjuk használni, akkor azt most be sem jelentjük.

Munkaszámok az építőiparban

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az „építőipar” megnevezés egy rendkívül összetett és számos tevékenységet magába foglaló meghatározás. Ennek megfelelően könyvelésük, nyilvántartásuk is számos egyedi igényt kell, hogy kielégítsen. Ez a feladat kihívás a könyvelőknek is, sokszor a kezdő vállalkozások részére nekik kell tanácsot adni, hogyan tudják már rövid távon nyereségesen folytatni tevékenységüket.

Milyen esetekben lehet célszerű alkalmazásuk?

Az építőipar általános megfogalmazás szerint ingatlanok, épületek, építmények létrehozásával foglalkozó gazdasági ág, mely előbbi feladatain túl még épületek, ingatlanok, egyéb építmények állagmegóvásával, helyreállításával is foglalkozik. Ezen iparág feladata az építkezésekkel kapcsolatos szerelési munkák is, ezt a szerelőipar végzi el. A tevékenységet általában ott folytatják, ahol az adott létesítményt fel kell építeni vagy felújítani, karbantartani. Ezért az építőipari tevékenységet telepített jellegű tevékenységnek is szokták nevezni.

Előfordulhat, hogy építőipari tevékenységet nemcsak a tipikusan építőipari vállalkozások végeznek, hanem a gazdaság többi ágazata is. Ilyenek lehetnek például mezőgazdasági vagy ipari vállalkozások is.

Beszélhetünk még építőipari szolgáltatásokról is. Ebben az esetben tipikusan karbantartási, létesítményfelújítási vagy szakképzett személyzettel együtt építőipari gépek, berendezések bérbeadási tevékenységéről van szó, melynek keretében növekedhet az épületek, építmények felszereltsége, de mindenképpen a rendeltetészerű használat biztosítása érdekében végzik.

Munkaszámok

Sajnos sok könyvelő számára teljesen ismeretlen rendszer a munkaszámos kimutatás, az építőipari vállalkozásoknál azonban elkerülhetetlen alkalmazásuk. A munkaszámoknak több szempontból van jelentőségük. Egyrészt segítik a kivitelezőt az egyes építési feladatok megkülönböztetésében és lehetővé teszik az egyedi elkülönült nyilvántartást. Másrészt lehetőséget adnak az adott építési feladat költségeinek és árbevételének elkülönült nyilvántartására is, ezáltal annak eredményessége is könnyebben vizsgálható. A munkaszámok tehát kalkulációs egységek jelöléseként értelmezhetők, és alkalmasak az adott építési feladat utókalkulációjára is.

A munkaszámos rendszerben könnyen nyomon követhető a projekt készültségi foka. Elvileg a beérkező teljesítések (anyagvásárlások, alvállalkozói szolgáltatások igénybevétele) korábban megtörténnek, mint

azok továbbszámolása. Egy projekt akkor fejeződik be, amikor az utolsó, végszámát is kiállították a megrendelő részére. Ekkor a megrendelő elfogadta a teljesítést, tehát minden további teljesítési időpontra történő „beszámolás” elvileg már nem lehet ennek a projektnek a költsége.

A munkaszámok nyilvántartása lehetőséget ad az időbeli elszámolások valódiságának tesztelésére. Ha a munkaszámot nem zárták le és a kivitelezés teljes szerződéses díját kiszámlázták, akkor annak jogossága kétségbe vonható, mert lehetőséget hagytak további költségek elszámolására az adott munkaszámra. Ez helytelen, sok kockázatot rejthet.

Év végén is segít

Év végén is sokat segíthet az egyedi, elkülönített nyilvántartás. Egy még befejezetlen projektnél meg kell vizsgálni, történt-e részteljesítés. Ha például kiszámlázásra került egy 40%-os készültségi fok, de a teljes költségre vetítve már 60%-nyi költség felmerült, akkor ebből 40% elszámolható költségként, hiszen ehhez bevétel is tartozik, míg a maradék 20%-nyi részt a tárgyév eredményének terhére nem lehet elszámolni.

Erre sokan az időbeli elhatárolás eszközeit alkalmazzák, viszont a helyes megoldás a befejezetlen készlet. Azaz, a felmerült, de még ki nem számlázott értéket az 58-as számlával szemben a 2-es számlaosztályban kell kimutatni.

Lakáscélú támogatás a házaspárok számára

Szerző: Fata László

A cikk egy hallgatói kérdés alapján készült. A válasz kutatása kapcsán érdekes következtetésre jutottunk a törvény alapján. Vajon van-e különbség a juttatási lehetőségekben akkor, ha a férj és a feleség azonos vagy különböző cégekben dolgozik?

A támogatás körülményei

Előfordul, hogy egy cég azoknak a munkavállalóknak, akik lakáscélú felhasználásra hitelintézetektől felvett hitellel rendelkeznek, egységesen 20 000 Ft/hó/fő támogatást szándékozik nyújtani, az adómentesség értékhatárát figyelembe véve (lakás vételárának 30%-a, legfeljebb 5 millió Ft, 5 éven belül).

Esetünkben ugyanazon cégnél dolgozik egy ugyanazon lakásra felvett hitel adósa és az adóstársa is (férj és feleség), és mindketten megkapják a 20-20 E Ft/hó támogatást. Viszont hiteltörlesztésük 32 060 Ft/hó, mely nem éri el a kettőjük részére adott támogatás összegét (törlesztésük igazolásaként minden hónapban elkérjük a bankszámlakivonatukat).

Jogosan merül fel tehát a kérdés: kell-e vizsgálni azt, hogy a kettőjük részére adott havi támogatás összege nem kerül 100%-ban hiteltörlesztés felhasználására, mivel alacsonyabb a törlesztőrészlet, mint a kapott támogatás?

Variációk a juttatásra

A kérdés megválaszolásához azt is vizsgálnunk kell, hova utal a munkáltató.

Amennyiben a hitelszámlára vagy a hitelező banknál ehhez kapcsolódó technikai számlára utal a munkáltató a dolgozóinak, és a hitelező bank képes befogadni ezt az utalást, akkor a támogatás minden gond nélkül lehet több, mint a havi törlesztés. Az ilyen támogatás – mivel másra nem tudja költeni a munkavállaló – cél szerinti felhasználását nem kell külön ellenőrizni.

Általában a hitelszerződés, illetve a munkavállaló és a hitelező közti megállapodás szerint kezeli ezt a többletet a bank előtörlesztésként vagy túlfizetésként.

Ha azonban a dolgozó a saját hitelező pénzintézetnél vezetett számlájára megy a támogatás, akkor valóban szüksége lesz olyan okiratra, folyószámla-kivonatra, mely az utalás évére vonatkozik, és igazolja a hitel törlesztését.

A gond általában ott adódik, ahol a férj és a feleség (adós, adóstárs és a lakás tulajdonosai is) közös tulajdonú bankszámlával rendelkezik a hitelező banknál.

Ebben az esetben mindketten ugyanazt a folyószámla-kivonatot hoznák be igazolásképpen (ha nem közös tulajdonú a számla, akkor úgyis csak egyik fél kaphatja a hitelező pénzintézetnél vezetett **saját** folyószámlára).

Bár a 15/2014. (IV. 3.) NGM rendelet 7. § úgy rendelkezik, hogy „Az adómentesség feltételeinek vizsgálata során nem kell vizsgálni azt a körülményt, hogy ugyanazon lakáshoz kapcsolódóan a magánszemélyen kívül más személy – különösen a magánszemély hozzátartozója – részesül-e vagy részesült-e a támogatásban”. Így látszólag nem kellene figyelembe venni, hogy a másik fél kap-e ilyen juttatást, és nem is kell ezt megtennünk, ha a házastárs más munkáltatótól kap ilyen, és ennek cél szerinti felhasználásához a közös számla kivonatának másolatát adja le.

Ha azonban mindkét fél nálunk dolgozik, akkor a rendelet 6. § (4) pont szerint észre kell vennünk ezt a duplázást és egy igazolást csak egyszer vehetünk figyelembe.

„Nem vehető figyelembe a további támogatás felhasználásának igazolása során az az (1) bekezdés szerint igazolt azon összeg, amelyet a munkáltató bármely korábban folyósított támogatás felhasználásának igazolása során már figyelembe vett.”

Így ha a közös folyószámlára megy a támogatás, akkor a munkáltató maximum a folyószámla-kivonat erejéig adhat támogatást.

Egy havi 32 000 forintos törlesztésnél megteheti, hogy 16-16 000 forintot ad a férjnek és feleségnek. Vagy az egyik hónapban az egyik fél kap 32 000-et, a másikban a másik.

Fata László – cafeteria-szakértő 2005 óta foglalkozik béren kívüli juttatásokkal. A Cafeteria TREND magazin (www.cafeteriatrend.hu) alapítója, szerkesztője. Eddigi munkája során több mint 70 000 munkavállaló cafeteria-rendszerébe szült bele közvetlenül.

Válasz-adó

Magazinunk állandó rovatában olyan kérdésekre válaszolunk, melyek mint gyakran ismételt kérdések térnek vissza. Bár a rovatban konkrét kérdésre konkrét választ olvashatsz, az ügyfeleidnél felmerült hasonló eseteknél hasznos lehet.

Az Irányadó magazin két számában jelent meg cikk a reklámadóról.

A szeptemberi számban a 12. oldal utolsó (3.) példája hasonlít az októberi szám 12. oldalán megjelent ugyancsak 3-as példára. A példának azért örültem meg a szeptemberi számban, mert az általam könyvelt társaságnál pontosan ugyan ez a helyzet állt és áll elő hónapról hónapra. A gyártó cég megbíz egy reklámozással foglalkozó céget, hogy termékeit reklámozza internetes felületen, mozikban, tv-ben filmvetítések előtt stb. Az internetes felület, a mozi, a tv természetesen nem a reklámügynökségé, de a számlát a gyártó cég a reklámügynökségtől kapja.

A reklámügynökség záradékolta a számlát, és nyilatkozott arról, hogy a társaságot adófizetési kötelezettség nem terheli, azt az adott felület tulajdonosa fizeti meg. A szeptemberi példa szerint a záradékot nem az ügynökségtől, hanem a honlap üzemeltetőjétől kell beszerezni, míg az októberi számban leírtak alapján a reklámozó cégnek az ügynökségtől kapott számlával – reklámadó tekintetében – nincs dolga. Kérdésem, hogy melyik példa alapján kell a számlát – reklámadó tekintetében – vizsgálnom? A válasz azért lenne fontos, mert a számlák értéke több millió forintról szól.

A társasági adó tekintetében – egy egyeztetés eredményeképpen – láncügyletnél a megbízónak is rendelkeznie kell a közvéteví nyilatkozatával, amely nyilatkozat éppen olyan formátumú, mint a reklámadóban (kötelezettségét teljesíti vagy nincs kötelezettsége).

Hangsúlyozandó, hogy reklámadó tekintetében nincs változás, ott csak az ügynökségnek kell rendelkeznie nyilatkozattal, a megbízójának nem. De ez csak a reklámadó szempontjából elegendő, társasági adó szempontjából a megbízónak be kell szereznie a reklám közvétevíjétől (tv, rádió stb.) a neki szóló nyilatkozatot.

Itt ugye számlazáradékolás nem jöhet szóba, mivel közvetlenül a közvéteví nem ad számlát a megbízónak. Az ügynökségnek adott nyilatkozat fénymásolása sem elegendő. Mivel a közvétevínek nem feltétlenül van információja a megbízók tényleges kilétéről,

így automatikusan nem nagyon tud ilyen nyilatkozatot kiadni feléjük, tehát a megbízónak kell ezt valószínűleg az ügynökségen keresztül vagy közvetlenül a közvéteví felkeresésével kihajtania.

Az október cikk 3. példája tehát a reklámadó szempontjából helytálló, több mint 2,5 milliós havi számlák esetén is, társasági adó szempontjából szorul kiigazításra. A szeptemberi cikkben ugye csak a társasági adóról írtam, ami annak ellenére helytálló társasági adó tekintetében, hogy akkor még bizonytalan volt, láncolat esetén mi a helyzet, kinek kell nyilatkozattal rendelkeznie.

Megjegyzés (szerk.):

A témával kapcsolatban a magazin 16. oldalán is olvashatsz két példát, remélhetőleg ezzel is a kép inkább tisztul, mint kavarodik.

Osztalékot szeretnénk fizetni a magánszemélynek, de gondolom, hogy ez már csak a következő évben, a beszámoló elfogadásakor, taggyűléskor lehetséges. Korábbi időszakról nincs jóváhagyott, de ki nem fizetett osztalék. Így marad az idén az osztalékelőleg. Van-e ehokötelezettség az osztalékelőleg után? Mikor kell az 53-as bevallásban beállítani a jövedelmet? 2014. évi 53-asban vagy csak 2015-ben?

Kezdjük néhány szabállyal, ami az osztalékelőlegre vonatkozik.

Az osztalékelőlegről – hasonlóan az osztalékról – taggyűlésen kell dönteni. El kell készíteni a számviteli törvény szerinti közbenső mérleget, kivéve, ha van egy 6 hónapon belül elfogadott beszámoló. (Ez novemberben általában nem adott, így készíteni kell egy közbenső mérleget.) Ennek tartalmaznia kell az osztalék fizetéséhez szükséges fedezetet.

Az osztalékelőleget a tagoknak a törzsbeírt arányában kell felosztani, kivéve, ha a társasági szerződés ettől eltérően rendelkezik. Az osztalékból tagot kizárni viszont nem lehet, tehát ha meg is változtatjuk az arányt a társa-

sági szerződésben, minden tagra kell, hogy valamilyen arány jusson. Vigyázzunk tehát arra, hogy ezt ne csak az egyik tagnak fizessük ki, mert azt könnyen adóköteles jövedelemnek minősítheti az adóhivatal!

A személyi jövedelemadóról szóló törvény alkalmazásában osztalékelőleg az adóévi várható osztalékra tekintettel az adóévben kapott bevétel.

Az osztalékelőleget és annak adóját a kifizetés évéről szóló adóbevallásban, azaz a 2014-es bevallásban csak tájékoztató adatként kell feltüntetni. Amikor az osztalékelőleg osztalékká „változik”, akkor kell majd jövedelemként bevallani. Azaz, a jóváhagyott kifizetett osztalé-

lékot, a levont, megfizetett adót az osztalékot megállapító beszámoló elfogadásának évéről szóló adóbevallásban – az osztalékelőlegből levont, megfizetett adót levont adóként figyelembe véve – kell bevallani. Ez pedig majd a 2015-ös bevallás.

Az osztalékot az ehotörvény szerint 14%-os egészségügyi hozzájárulás terheli. Nem terheli viszont ilyen kötelezettség az osztalékelőleget.

Így előfordulhat, hogy a jóváhagyott osztalékból nincs lehetőség az eho levonására, mert az már osztalékelőleg formájában kifizetésre került. Ekkor az osztalékjövedelem megszerzésének negyedévét követő 12-ig a magánszemélynek kell az eho befizetéséről gondoskodnia.

További

hasznos válaszokat

szakértői

blogunkban

olvashatsz:

www.iranyadomagazin.hu

Cégek által adott támogatások elszámolása

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A támogatásokat illető 2010. évi társasági adóbeli, illetve a 2011. évi áfabeli változások értelmezése a mai napig is nehézséget szokott okozni. A másik ok, amiért a válaszokat azonnal nem tudjuk, hogy nem mindennapos eseményről beszélünk. Jelen írás a támogatások tao- és áfabeli elszámolását hivatott összefoglalni a látványcsapatsport-támogatások kihagyásával.

Támogatások típusai

A támogatások helyes elszámolását alapvetően az befolyásolja, hogy ki a támogatásban részesített fél, illetve, hogy milyen formát ölt a támogatás (pénz, eszköz, szolgáltatás). Érdemes egy táblázatban összefoglalni az alapvető összefüggéseket.

Kedvezményezett Juttatási forma	Közhasznú fokozattal nem rendelkező civil szervezet vagy másik cég		Közhasznú fokozattal rendelkező civil szervezet vagy egyház	
	Tao	Áfa	Tao	Áfa
Pénz	Nyilatkozat alapján elismert költség	Áfa hatályán kívüli tétel	Adomány fogalmának ha megfelel, akkor elismert költség +20% adóalap-csökkentés, egyébként 1. oszlop szerint	Áfa hatályán kívüli tétel
Eszköz		Átadott eszköz, szolgáltatás átadáskori értékére tekintettel fizetni kell az áfát		Közcélú adomány fogalmának ha megfelel, akkor nincs fizetendő áfa, egyébként 2. oszlop szerint
Szolgáltatás				

A táblázathoz fűzött magyarázatot kezdjük a fogalmakkal:

A tao szerinti adományról csak akkor beszélünk, ha a fogadó fél közhasznú fokozattal rendelkező civil szervezet (ideértjük a nonprofit gazdasági társaságot is), és az adomány fejében nem jut semmilyen előnyhöz a civil szervezet irányából az adományozó, az adományozó cég ügyvezetőjének közeli hozzátartozója. Nem számít adománynak az adományozó nevére való utalás.

Ha például arról van szó, hogy egy cég egy közhasznú fokozattal rendelkező iskolai alapítványnak ad támogatást, és ennek fejében az egyébként alapítványi fenntartású („fizetős”) iskolában az adományozó cég ügyvezetőjének gyermeke ingyenesen vagy kedvezményesen tanulhat, akkor az adomány máris nem tao szerinti adomány, azaz kérni kell az alapítványtól a nyilatkozatot, hogy legalább elismert költség legyen.

Egyik kulcspontról az igazolás

A tao szerinti adományról igazolás is kell, melynek kötelező tartalma:

- az adományozó és a kedvezményezett neve, székhelye adószáma,
- támogatás, juttatás pénzben kifejezett összege,
- a juttatás célja (nem kell részletesen, például az oktatás fejlesztése).

Az áfa szerinti közcélú adomány gyakorlatilag annyival bővebb a tao szerinti fogalomnál, hogy az adománynak szolgálnia kell a kedvezményezett közhasznú tevékenységét (például egy quad adományozása egy óvodai alapítványnak nem fér bele), és természetesen a viszontszolgáltatás tilalmát itt is rögzíti a fogalom.

Ehhez is kell igazolás, a következő tartalommal:

- az adományozó és a kedvezményezett neve, székhelye adószáma,

Az áfa szerinti közcélú adomány gyakorlatilag annyival bővebb a tao szerinti fogalomnál, hogy az adománynak szolgálnia kell a kedvezményezett közhasznú tevékenységét.

- támogatás, juttatás pénzben kifejezett összege,
- támogatott cél.

A két típusú igazolás egyébként nagyon hasonló, ha mindkét adó-nemhez kell, akkor egy igazolás is megfelelő, ahol feltüntetik, hogy tao és áfa elszámolásához került kiadásra.

Az általános forgalmi adónál azt mindenképpen rögzíteni kell, hogy ezzel a jogszabállyal élni lehet, visszaélni nem. Tehát, ha egy céges beszerzésről kiderül, hogy az azzal a céllal történt, hogy civil szervezet részére továbbadásra kerüljön, akkor természetesen van fizetendő áfa. Nincs probléma azzal, ha például egy a cég által már használt fénymásoló vagy irodabútor kerül átadásra, itt nem lesz fizetendő áfa. Azt már mondani sem kell, hogy ha az adott eszközt eleve nem áfásan szereztük be (például magánszemélytől vásároltuk), akkor annak átadásakor sem lesz fizetendő áfa, függetlenül a közcélú adomány fogalmától, igazolás meglététől.

Minden feltétel elengedhetetlen?

Mindkét adónem szempontjából érdekes kérdés, hogy mi van akkor, ha valamelyik feltétel nem teljesül (például nem tudjuk az igazolást beszerezni). Válasz: úgy kezeljük a támogatást, mintha nem közhasznú szervezetnek adnánk.

Mi a helyzet akkor, ha a fogadónak nincs közhasznú fokozata?

Társasági adó tekintetében be kell szerezni tőle két nyilatkozatot, hogy a támogatás nélküli eredménye nem negatív. Azért mondtam, hogy kettőt, mert egyet a juttatáskor, egyet pedig a beszámoló elkészülte után kell adnia a kedvezményezett félnek. Ha a papírosokat

sikerül beszerezni, akkor elismert költség lesz, ellenkező esetben a társasági adóban növelő tételként kell behozni. Másfajta igazolást nem kell beszerezni az elszámolhatóságához.

Áfa tekintetében még egyszerűbb a helyzet: az átadott eszköz, szolgáltatás szokásos piaci ára (ha saját termékről, szolgáltatásról van szó, akkor a normál eladási ára) alapján áfát kell vallani és fizetni. Természetesen, ha az adott eszközt eleve nem áfásan szereztük be, akkor annak átadásakor sem lesz fizetendő áfa, függetlenül a közcélú adomány fogalmától, igazolás meglététől. Szolgáltatás esetén ez a kérdés inkább csak elvi lehetőség, ott szinte mindig lesz fizetendő áfa.

Példa #1.

Vegyük egyik példaként azt az esetet, hogy a vállalkozó egy öreg, de nagy teljesítményű multimédiás (fénymásoló, fax, szkennert egyben) eszközt kívánja átadni egy közhasznú fokozattal nem rendelkező alapítványnak. A cég könyveiben az eszköz 30 ezer forintos maradványértéken szerepel.

Társasági adó tekintetében ráfordításként ez a 30 ezer forint jelenik meg. A támogatott féltől a szükséges nyilatkozatot sikerül beszerezni, tehát társasági adóban nem kell visszaemlíteni ezt az összeget.

Áfa tekintetében az átadás után lesz áfafizetés, mivel beszerzéskor levonta az adót utána. Egy ilyen eszközöket forgalmazó cég véleménye (nem kell értékbecslőt hívni) alapján az eszköz piaci értéke 50 ezer forint. A fizetendő áfa alapja is ez lesz, ami azt jelenti, hogy 13 500 forint áfát kell bevallani az átadásnak megfelelő bevallási időszakban.

Példa #2.

Legyen a másik példánk az, hogy egy építőipari cég egy közhasznú fokozattal rendelkező alapítvány által használt terme felújítását vállalja el, anyaggal és szolgáltatással együtt.

A társasági adó adomány fogalmának megfelel a szolgáltatás, tehát az igazolással a kézben elismert költség marad a felújítás, sőt az igazoláson szereplő érték 20%-ával további adóalap-csökkenést tudunk végrehajtani.

Áfa tekintetében nem ilyen jó a helyzet, mivel az anyagbeszerzések, szolgáltatásnyújtás eleve abból a célból történt, hogy ingyenesen „átadásra” kerüljön, azaz itt a közcélú adomány fogalmának hiába felelünk meg, ha levontuk az áfát eme ügylettel kapcsolatban (például anyagkészletet használtunk fel, akkor ez nyilvánvalóan megtörtént), akkor a teljes ügylet után lesz fizetendő adó (piaci árra számítva). És még egy fontos dolog: ezt számlázni is kell. A számlán lehetőség van jelölni, hogy pénzügyi rendezést nem igénylő ügyletről van szó.

Még mindig reklámadó

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Bár már a közvéleményt annak visszavonásáig az internetadó borzolta, a reklámadóval kapcsolatban sem jutunk az értelmezési kérdések végére. A hatóságok is csak mostanában teszik közzé értelmezéseiket, ami sokszor újratervezésre készíti az adóalanyokat.

Egy cég (megbízó) reklámoztatni szeretné a termékét a tévében, és ezzel egy ügynökséget bíz meg. Az ügynökség szerződik a tévétársasággal. A reklámról szóló számlát a tévétársaság záradékolja az ügynökség felé.

A megbízó cég nem a reklám közlétevéjével van közvetlen kapcsolatban, ezért reklámadó tekintetében kötelezettsége egyáltalán nem lesz, viszont társasági adóban igen. Ahhoz, hogy társasági

adóban ne legyen növelő tétel az ügynökségtől kapott számla nettó értéke, a tévétársaságtól kell beszereznie egy nyilatkozatot (számlázáradék itt ugye nem lehetséges) arra vonatkozóan, hogy a tévétársaság a reklámadó tekintetében a kötelezettségének eleget tesz vagy nem keletkezik reklámadó-fizetési kötelezettsége. Ha nincs meg a nyilatkozat, akkor hiába van az ügynökségnél a záradékolt számla, a megbízónak növelnie kell a társasági adó alapját az ügynökségtől kapott számla nettó ellenértékével. A nyilatkozat beszerzésének módja sajnos az adózóra van bízva: megpróbálja az ügynökségen keresztül kihajtani a nyilatkozatot vagy közvetlenül a tévétársaságnál kopogtat. A nagy gond itt az, hogy a társasági adó egyfelől elvárja a nyilatkozat meglétét a megbízónál, ugyanakkor láncolatlan ügyletnél a reklámot ténylegesen közzé tevőtől a társasági adó nem kötelező erővel várja el a nyilatkozat kiadását.

Ha nincs nyilatkozat, akkor hiába van az ügynökségnél a szolgáltató által záradékolt számla, a megbízónak növelnie kell a társasági adó alapját az ügynökségtől kapott számla nettó ellenértékével.

Egy másik esetben ugyanez a megbízó interneten is szeretné magát reklámozni, és ezzel egy ügynökséget bíz meg, amely ügynökség az internetes hirdetésszolgáltatóval szerződik. Az internetes hirdetésszolgáltató nem záradékolja a számlát az ügynökség felé. A megbízó cég itt sincs kapcsolatban a reklámot közzé tevő céggel, tehát reklámadóban itt sem lesz kötelezettsége.

Társasági adóban viszont annál inkább: az ügynökség számlájának nettó értékével köteles lesz növelnie a társasági adó alapját, mivel nyilatkozatot nyilvánvalóan nem fog tud beszerezni.

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából

**Megjelenik
decemberben**

VEZÉRCIKK

Mi lesz veled, cafeteria?

A jövő évi adótörvények még csak tervezet formájában olvashatók, de mire a következő szám írása elkészül, addigra a végleges, elfogadott anyagot is láthatjuk. A cafeteria adója a tervek szerint megemelkedik, ami következtében újabb számításokat kell végezni annak érdekében, hogy kinek éri meg ezzel foglalkozni.

Kell-e év végén a meglévő szerződéseket átvizsgálni, illetve módosítani?

2014-ben a válaszom egyértelműen igen. Miért? Ha visszatekinünk az elmúlt esztendőre, jogalkotásban bővelkedő év volt, és valamennyi cég és magánszemély életét alapvetően érintette az új polgári törvénykönyv hatálybalépése. Ez a fontos jogi aktus 2014. március 15-én történt meg, s ez szinte vízválasztó határidőt jelent a jogászok életében.

Import fuvarszolgáltatás áfája

A fuvarozás mint szolgáltatás az áfatörvényben tud meglepetéseket okozni. Ez az a szolgáltatás, ahol két cég között létrejött ügyletbe belép egy harmadik, aki egyáltalán nem biztos, hogy olyan országban adóalany, ahol a másik két vállalkozás. A szolgáltatás áfamentességét tehát jól körül kell járni, mert tévedés esetén komoly adóhiányok keletkezhetnek.

Támogatás őstermelőknél

Bár csak egy szűk réteget érint, de annál több kérdés érkezik a témában. El kell-e számolni a támogatást bevételként? Nehéz a válasz, mert sokféle támogatás létezik. Azonban vannak trükkök, amiket érdemes kihasználni, és ezzel jól járhatunk. Mindenképpen olvassuk el a cikket, ha vállalkozónk agrár-kárenyhítési támogatásban részesült.

Minden jog fenntartva! A magazinban közzétett cikkek, információk bárminemű felhasználása csak a kiadó engedélyével lehetséges. A szakmai információkat a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A legnagyobb gondossággal ellenére felmerülő téves értelmezésekért felelősséget nem vállalunk.

Kiadó:
Adónavigátor Tanácsadó Kft.
6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
magazin@adonavigator.hu
Telefon/fax: +36-76/401-037
www.iranyadomagazin.hu
Példányonkénti ára: 2520 Ft
Éves előfizetési ára: 25 200 Ft

Felelős szerkesztő:
Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Kiadásért felelős:
Böröczky Zoltán
magazin@adonavigator.hu

Arculatterv: Kreatív Vonalak Kft.
Nyomdai előkészítés: KAtype Bt.
Nyomda: Print 2000 Nyomda Kft.
6000 Kecskemét, Nyomda utca 8.

Figyelmesen olvastál?

Ha a következő 5+1 kérdésre helyesen válaszolsz, akkor gratulálok! Írásainkat figyelmesen elolvastad, és biztos lehetsz benne, hogy azokat a gyakorlatban biztonsággal használni is tudod!

1. Kiállíthat-e a webáruház nyugtát az értékesítésről, ha a termék árát a vevő átutalással kiegyenlítette?

- a) Igen, ha nem kér számlát, akkor az értékesítésről nyugtát kell adni.
- b) Nem, mert az átutalással fizetett vásárlásokról csak számlát lehet kiállítani.
- c) Nem, hiszen a webáruháznak minden esetben számlakibocsátási kötelezettsége van.

2. Mennyi a fizetendő tételes adó annál a kisadózónál, akinek van 36 órás munkaviszonya, de két napig fizetés nélküli szabadságon van?

- a) A kisadózónak erre a hónapra 25 ezer forintot kell fizetnie, mert a munkaviszonya nem szűnt meg.
- b) A kisadózónak erre a hónapra 25 ezer forintot kell fizetnie, mert csak a 30 napot meghaladó szüneteltetés esetén nem lesz biztosított.
- c) A kisadózónak erre a hónapra 50 ezer forintot kell fizetnie, hiszen nem állt fenn a hónap minden napjára a biztosítása.

3. El tud-e évülni az osztalék miatti követelés?

- a) Igen, ha a magánszemély már nem tag, és a követelést az elévülési idő alatt egyszer sem kérte.
- b) Igen, 5 év után automatikusan elévül a követelés, ha azt időközben a tag egyszer sem kérte, azaz nem szakította meg az elévülési időt.
- c) Nem, az osztalékkövetelés nem évül el, hiszen a taggyűlés a mérlegben ezt minden évben elfogadja.

4. Mikor lehet lesztorozni egy előleghozzájárulást?

- a) Csak akkor, ha nem történt pénzügyi teljesítés, azaz a számla eleve tévesen lett kiállítva.
- b) Ha az ügylet nem jön létre, amire az előleget adták, akkor az előleget le kell sztorozni, ezzel visszaállítani az eredeti állapotot.
- c) Minden esetben sztorozni kell, mert a végteljesítéskor is a tényleges ügyletről kell számlát kiállítani, és így az előleg része duplázódna.

5. Milyen támogatás esetében kell a lekötött tartalékba helyezni a támogatás összegét?

- a) Akár tőketartalékos, akár eredményre elszámolt támogatásról van szó, ha a szerződés egy bizonyos időtávra feltételekhez köti a támogatást, akkor annak összegét a lekötött tartalékba át kell helyezni.
- b) A tőketartalékos támogatásoknál van ilyen, ahol a szerződés így rendelkezik.
- c) A támogatás nem érinti a lekötött tartalékszámát.

+1. Igénybe veheti-e egy házaspár mindkét tagja ugyanazon hitelre a lakáscélú hiteltörlesztésre kapott juttatást akkor, ha annak együttes értéke meghaladja a havi törlesztés értékét?

- a) Nem, ebben az esetben a magánszemélynek nyilatkozni kell, hogy más már kap a hiteltörlesztésre támogatást.
- b) Igen, semmi akadálya.
- c) Csak abban az esetben, ha a házaspár (adóstárs) két tagja nem ugyanazon munkáltatónál dolgozik.

Megoldás: 1b, 2c, 3a, 4a, 5b, +1c

Ha a válaszaidban bizonytalan vagy, esetleg nem mindent sikerült eltalálni, bátran lapozz vissza és olvasd el a cikket még egyszer!

Az Irányadó magazinra előfizethetsz és további hasznos információkat olvashatsz:

iranyadomagazin.hu